

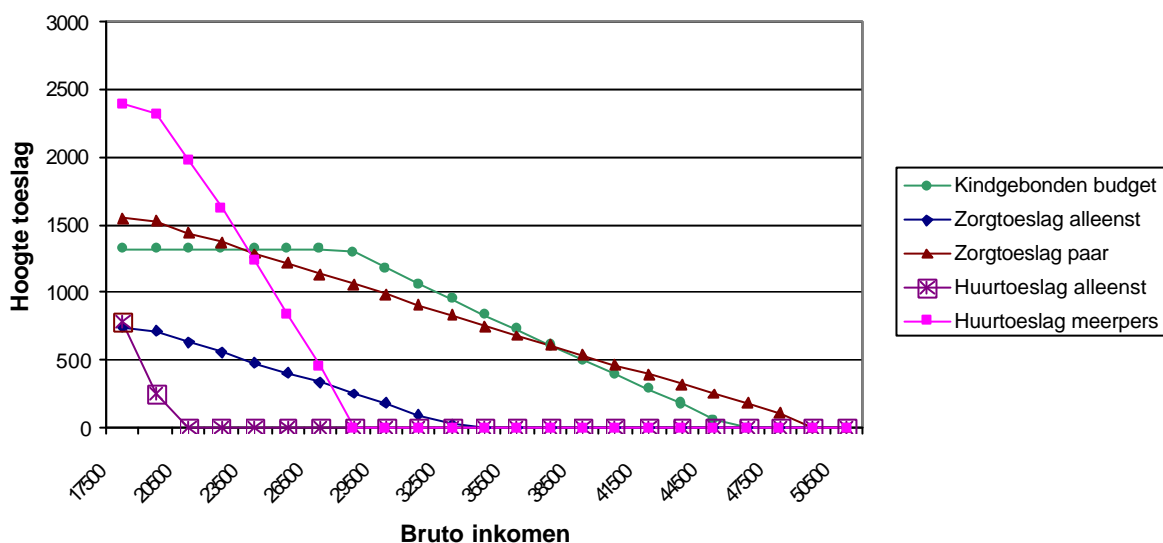
Bijlage 2: Illustratie van mate van overlap in doelgroepen

Ter illustratie van de mate waarin de doelgroepen van verschillende koopkrachtondersteunende regelingen overlappen, gaan we in deze bijlage in op de overlap in doelgroepen van de regelingen zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget.

Relatie tussen inkomens en recht op regelingen

Figuur 1 schetst allereerst voor deze 3 regelingen de hoogte van de toeslag naar inkomen¹. Zowel voor alleenstaanden als meerpersoonshuishoudens is de huurtoeslag eerder afgebouwd dan het kindgebonden budget en de zorgtoeslag. Het kindgebonden budget (bij 2 kinderen tussen de 6 en 11 jaar) is voor paren bij lagere inkomens eerder afgebouwd dan de zorgtoeslag, maar voor alleenstaande ouders (die voor de zorgtoeslag onder hetzelfde regime vallen als alleenstaande) pas bij hogere inkomens dan de zorgtoeslag.

Figuur 1: Hoogte verschillende toeslagen naar inkomenshoogte, uitgesplitst naar huishoudtype



Overlap tussen doelgroepen

Tabel 1 geeft vervolgens weer welk deel van de Nederlandse huishoudens gebruik maakt van een of meer van de regelingen zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget. Hierbij is voor de huurtoeslag, die een aanzienlijk niet-gebruik kent, rekening gehouden met niet-gebruik; bij de andere twee regelingen niet.

Tabel 1 Aandeel (in %) van alle Nederlandse huishoudens dat al dan niet gebruik maakt van (combinatie van) inkomensafhankelijke regelingen, 2010

	Gehele bevolking	Huurders (39%)	Niet-huurders (61%)	Met kind(eren) ² (26%)	Zonder kind ² (74%)
Geen zt, ht, wkb	38	19	50	48	34
Alleen zt	38	38	39	5	50
Alleen ht	0	0	0	0	0
Alleen wkb	1	1	1	3	0
Alleen zt en ht	11	28	0	0	15
Alleen zt en wkb	9	5	11	32	0
Alleen ht en wkb	0	0	0	0	0
Zt en ht en wkb	3	8	0	12	0
Totaal	100	100	100	100	100

¹ Zt: zorgtoeslag; ht: huurtoeslag; wkb: kindgebonden budget

² Bedoeld is thuiswonend kind jonger dan 18.

Tabel 1 laat zien dat van de totale Nederlandse bevolking 38% geen gebruik maakt van één van de genoemde regelingen (huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget), en 62% dus wel.

¹ Hierbij is uitgegaan van 2 kinderen van 6 en 11 jaar voor het kindgebonden budget en een huurprijs van € 358 voor alleenstaanden en € 416 voor paren.

Gebruik zorgtoeslag

Hierbij kent de zorgtoeslag het hoogste gebruik, waarbij ofwel alleen zorgtoeslag wordt ontvangen (38%), ofwel zorgtoeslag in combinatie met alleen huurtoeslag (11%), ofwel zorgtoeslag in combinatie met alleen kindgebonden budget (9%) ofwel zorgtoeslag in combinatie met zowel huurtoeslag als kindgebonden budget (3%). Het relatief hoge gebruik van zorgtoeslag hangt zowel samen met het feit dat iedere Nederlander wordt geacht een zorgverzekering te hebben (en niet iedere Nederlander heeft kinderen of woont in een huurhuis) als met het feit dat zorgtoeslag ook doorloopt bij relatief hoge inkomens.

Gebruik huurtoeslag

Overall ontvang zo'n 14% van de Nederlandse huishoudens huurtoeslag (11% in combinatie met alleen zorgtoeslag; 3% in combinatie met zorgtoeslag en kindgebonden budget). De huurtoeslag, wordt nooit als enige regeling gebruikt, omdat deze regeling de strengste inkomensgrenzen kent. Opvallend is dat ook onder huurders een minderheid (28%+8%= 36%) huurtoeslag ontvangt. Andere huurders vergeten gebruik te maken van de regeling, ofwel hebben een te hoog inkomen, te veel vermogen en/of een te duur dan wel te goedkoop huurhuis om in aanmerking te komen voor huurtoeslag.

Gebruik kindgebonden budget

Het kindgebonden budget komt zowel als enige regeling voor (1%) als in combinatie met zorgtoeslag (9%) dan wel zorgtoeslag en huurtoeslag (3%). Gezinnen zonder kinderen krijgen uiteraard geen kindgebonden budget. Bij gezinnen met kinderen ontvangt bijna de helft kindgebonden budget (3% alleen kindgebonden budget; 32% in combinatie met zorgtoeslag; 12% in combinatie met huurtoeslag en zorgtoeslag). Bij de groep die alleen kindgebonden budget ontvangt, zitten relatief veel alleenstaande ouders. Zoals figuur 1 liet zien, komen zij bij middeninkomens nog wel in aanmerking voor kindgebonden budget, maar niet voor zorgtoeslag. Hiernaast zijn er ook paren met meer dan 2 kinderen en/of kinderen van middelbare schoolleeftijd, die nog wel recht hebben op kindgebonden budget, maar niet meer op zorgtoeslag.

Conclusie

De drie hier beschouwde regelingen, zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget, kennen elk hun eigen doel, en hiermee ook hun eigen doelgroep. Zoals hierboven is geïllustreerd, gaat het hierbij om doelgroepen die deels overlappen. In elkaar schuiven van regelingen zou leiden tot drastische inkomenseffecten, omdat dan bijvoorbeeld middelen voor de huurtoeslag worden 'verdund' over niet-huurders en de middelen voor het kindgebonden budget over gezinnen zonder kinderen.